

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริการและกิจกรรมของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี รวมทั้งปัญหาในการจัดบริการ และกิจกรรม

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัย ดังนี้คือ

1. กำหนดกลุ่มประชากรที่จะศึกษา
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอข้อมูล

การกำหนดประชากรที่จะศึกษา

ประชากรที่จะศึกษาคือ บรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดปัตตานี จำนวน 49 คน และ 332 คน ตามลำดับ รวมทั้งสิ้น 381 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี รับผิดชอบโรงเรียนประถมศึกษา

ในจังหวัดปัตตานีรวม 8 อำเภอ 4 กิ่งอำเภอคือ

1. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอโคกโพธิ์ มี 7 กลุ่มโรงเรียน 43 โรงเรียน
2. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอปะนาเระมี 4 กลุ่มโรงเรียน 30 โรงเรียน
3. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเมืองปัตตานีมี 4 กลุ่มโรงเรียน 29

โรงเรียน

4. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนายอ มี 4 กลุ่มโรงเรียน 29 โรงเรียน

5. สำนักงานประถมศึกษาอำเภอยะรัง มี 5 กลุ่มโรงเรียน 35 โรงเรียน

6. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยะหริ่ง มี 6 กลุ่มโรงเรียน 40

โรงเรียน

7. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอสายบุรี มี 4 กลุ่ม โรงเรียน 33

โรงเรียน

8. สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนงจิก 7 กลุ่ม โรงเรียน 44 โรงเรียน

9. สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอบางแดง มี 2 กลุ่มโรงเรียน

12 โรงเรียน

10. สำนักงานการประถมศึกษาศึกษากิ่งอำเภอไม้แก่น มี 2 กลุ่มโรงเรียน

13 โรงเรียน

11. สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอกะท้อ มี 2 กลุ่มโรงเรียน 12

โรงเรียน

12. สำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอแม่ลาน มี 2 กลุ่มโรงเรียน

12 โรงเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร สิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับบริการ และกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียน

2. สัมภาษณ์บรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา

3. นำข้อมูลที่ได้รับจากการศึกษาเอกสารการสัมภาษณ์ คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ มาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมเนื้อหา

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว ไปทดสอบกับบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 5 คน และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

สมุทรสาคร จำนวน 33 คน รวมทั้งสิ้น 38 คน เมื่อวันที่ 28 สิงหาคม พ.ศ. 2532 ถึงวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2532 เพื่อสำรวจความชัดเจนของข้อคำถาม ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบ กำหนดข้อความให้ผู้ตอบเลือก แบบมาตราส่วนประมาณค่า แบบเติมคำลงในช่องว่าง และแบบ ปลายเปิด แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ พร้อมทั้งปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง เพื่อให้แบบสอบถามมีความถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

5. นำแบบสอบถามฉบับปรับปรุงแล้วแจกไปยังกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้ในการศึกษา คือ บรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาจังหวัดปัตตานี จำนวน 381 คน

ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ชุด คือ

1. แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ เวลาในการปฏิบัติราชการ วุฒิกการศึกษาสูงสุด วุฒิต่างด้านบรรณารักษศาสตร์ เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ บรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา งานการสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากงานการสอนและงานห้องสมุด แบบสอบถามตอนที่ เป็นการกำหนดข้อความให้ผู้ตอบเลือก และการเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 บริการและกิจกรรมของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการจัดบริการและกิจกรรม ผู้รับผิดชอบในการจัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ลักษณะการให้บริการแก่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ (กระเป๋านั่งสื่อ) บริการและกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนการสอน ปัญหาในการจัดบริการและกิจกรรม ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การจัดบริการ และกิจกรรม แบบสอบถามตอนนี้เป็น แบบเลือกตอบ เติมข้อความลงในช่องว่าง และแบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับบริการและกิจกรรมห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการจัดบริการและกิจกรรม ผู้รับผิดชอบที่ทำได้ ให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ ความเหมาะสมในการจัดบริการและกิจกรรมแต่ละประเภท ปัญหาในการจัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และแนวทางในการจัดบริการและกิจกรรม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการ แบบสอบถามส่วนนี้เป็น แบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประมาณค่า คำถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ เวลาในการปฏิบัติราชการ วุฒิการศึกษาสูงสุด วุฒิต่างด้านบรรณารักษศาสตร์ เวลาในการปฏิบัติหน้าที่ บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน งานการสอนและงานอื่นที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากงานการสอน และงานห้องสมุดแบบสอบถามส่วนนี้เป็นกำหนดข้อความให้ผู้ตอบเลือก และการเติมคำลงในช่องว่าง

ตอนที่ 2 บริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา การใช้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ (กระเป๋าน้ำหนัก) บริการและกิจกรรมที่ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาจัดขึ้น ปัญหาในการดำเนินงาน แบบสอบถามส่วนนี้เป็นแบบเลือกตอบ เติมข้อความลงในช่องว่าง แบบมาตราส่วนประมาณค่า

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ได้แก่ ความต้องการบริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา บริการและกิจกรรมที่มีผลต่อการจัดบริการและกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา ความคิดเห็นในการปรับปรุงบริการและกิจกรรม ปัญหาที่มีต่อการรับบริการและกิจกรรม และแนวทางในการจัดบริการและกิจกรรมเพื่อให้ตรงกับความต้องการของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา แบบสอบถามส่วนนี้เป็นแบบเลือกตอบ และคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เพื่อขอให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานีออกหนังสือนำแบบสอบถามให้ เพื่อส่งแบบสอบถามไปยังประชากรทั้งหมด 381 ชุด ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี เพื่อขอให้หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ออกหนังสือนำแบบสอบถามให้ โดยส่งแบบสอบถามไปยังห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาทั้ง 8 อำเภอ และ 4 กิ่งอำเภอ

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ไปแจกให้ประชากรที่ใช้ในการวิจัยทั้ง 8 อำเภอ และ 4 กิ่งอำเภอ รวมแบบสอบถามทั้งหมด 381 ชุด ด้วยตนเอง เมื่อวันที่ 21 กันยายน พ.ศ. 2532 ถึงวันที่ 22 กันยายน พ.ศ. 2532

3. ผู้วิจัยกำหนดเวลาให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนยังสำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ภายในวันที่ 6 ตุลาคม 2532 และติดตามขอรับแบบสอบถาม จากโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/ กิ่งอำเภอ ตั้งแต่วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2532 ถึงวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2532 ด้วยตนเอง

ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืนมาเพื่อจะนำมาวิเคราะห์ทั้งหมด 325 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 85.30 โดยได้รับจากบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา 44 ชุด คิดเป็น ร้อยละ 89.80 และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา 281 ชุด คิดเป็นร้อยละ 84.64

ดังตารางที่ ก

ตาราง ก จำนวนแบบสอบถามของบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับคืน

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน		ร้อยละ
	ส่ง	รับ	
บรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่ม			
โรงเรียนประถมศึกษา	49	44	89.80
บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน			
ประถมศึกษา	332	281	84.64
รวม	381	325	85.30

การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล

เมื่อผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. จำแนกแบบสอบถามตามกลุ่มประชากร คือ แบบสอบถามสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา
2. แปลงข้อมูลในแบบสอบถามเป็นตัวเลข เพื่อเตรียมลงรหัสในแบบฟอร์มการลงรหัส และบันทึกข้อมูลลงในแผ่นดิสเกตต์

3. นำข้อมูลที่แปลงแล้วทั้งหมดไปประมวลผล และวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (SPSS หรือ Statistical Package for the Social Science) ที่ศูนย์คอมพิวเตอร์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามใช้สถิติดังนี้

3.1 ข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามในเรื่องสถานภาพส่วนตัวของบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดปัตตานี นำเสนอในรูปข้อมูลดิบ

3.2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการจัดบริการและกิจกรรม ผู้รับผิดชอบ ลักษณะการให้บริการแก่บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษา การให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ (กระเป๋านหนังสือ) กิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการเรียนการสอน ปัญหาในการจัดบริการและกิจกรรม

3.3 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามของบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ในการใช้ห้องสมุด ระยะเวลาในการให้บริการห้องสมุดเคลื่อนที่ (กระเป๋านหนังสือ) กิจกรรมและกลุ่มประสบการณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนการสอนโดยใช้กระเป๋านหนังสือ การมีส่วนร่วมในการจัดและความคิด เห็น เกี่ยวกับบริการและกิจกรรม การจัดบริการและกิจกรรม ตรงกับความต้องการ ช่วงเวลาในการจัดบริการและกิจกรรม และบทบาทในการส่งเสริมการอ่านและการเรียนการสอน

ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามบรรณารักษ์ห้องสมุดกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา และบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนประถมศึกษาใช้แจกแจงความถี่ วิธีคำนวณหาค่าร้อยละ (percent) หาค่าเฉลี่ยมีชคณิต เลขคณิต (\bar{X}) และหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) นำเสนอในรูปของความเรียงและตารางในบทที่ 4

4. การกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายข้อมูลที่เป็นน้ำหนักค่าเฉลี่ย กำหนดเป็นระดับและแปลความหมายดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.67 - 4 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.34 - 3.66 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 2.33 หมายถึง น้อย

5. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามผลายเปิด ได้นำมาจัดกลุ่มและนำเสนอในรูปข้อมูลดิบ โดยการบรรยาย